

23.03.2020

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

Savaşı durdurma çağrılarına rağmen Libya'da çatışmalar tırmanıyor... Libya'nın başkenti Trablus'ta, 20 Mart'ta Mareşal Halife Hafter önderliğindeki Libya Ulusal Ordusu (LUO) ve Fayiz es-Serrac başkanlığındaki Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) arasındaki çatışmalar, Birleşmiş Milletler (BM) misyonunun koronavirüs (Kovid- 19) tehlikesiyle mücadele etmek için insani ateşkes çağrılarına rağmen tırmanış gösterdi. Askeri kaynaklar ve yerel halk, başta ağır silahlar olmak üzere farklı silah türleriyle, Trablus'un farklı eksenlerinde şiddetli çatışmaların patlak verdiğini söyledi. Ancak şehrin güneyindeki Ayn Zara bölgesinde, diğer alanlara nazaran daha yoğun saldırılar yaşandı. 4 Nisan'dan bu yana LUO güçleri, silahlı milislerin savunma mekanizmalarına nüfuz etmeyi hedefliyor. (AŞ)

WHO: Suriye'deki mülteci kampları koronavirüs tehdidi altında... Dokuz yıldır devam eden iç savaş yüzünden harap olan Suriye, koronavirüs salgınıyla mücadele tedbirlerinin genişletilmesi kapsamında, virüsün yaygın olduğu ülkelerden gelen yabancıların ülkeye girmesini yasakladı. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şimdiye kadar Suriye'de bu virüsle ilgili herhangi bir vakanın tespit edilmediğini belirtmiş olsa da Suriye koronavirüs salgınına karşı oldukça savunmasız. (AŞ)

İsrail, Doğu Kudüs'teki Filistinlileri tecrit etmeye başladı... Kudüs'ü Doğu ve Batı olarak yeniden bölme kararının resmi olarak reddedilmesine rağmen, İsrail polisi ve sınır muhafızları, pratikte bu bölme işlemlerine başladı. Yeşil Hat'tın geri kalanında birkaç kontrol noktası kurarak, koronavirüsün yayılmasını önleme bahanesiyle birçok Arap vatandaşını işgal altındaki doğu kısmına geri gönderdi. Tel Aviv'deki siyasi kaynaklar, İsrail yetkililerinin Kudüs'ün iki kısmı arasındaki teması önlemeye çalıştığını bildirdi. Kararın hükümet ve güvenlik hizmetlerinin liderleri ile koordineli olarak alınmasına rağmen uzun vadeli ve siyasi bir amacının olmadığı belirtildi. (AŞ)

Irak'ta hükümet kurma görüşmeleri... Irak'ta hükümet kurma yetkisi alan Adnan ez-Zurfi'nin siyasi taraflarla resmi görüşmelere bugün (22 Mart 2020) başlayacağı bildirildi. Kaynak, “Zurfi, hükümet kurma yetkisinin kendisine verilmesini reddeden bazı taraflarla geçtiğimiz günlerde birtakım resmi olmayan temaslarda bulundu” dedi. Kaynak, “Kanun Devleti ve Fetih koalisyonları Zurfi'yi reddetme noktasında görüş birliği içinde. Ancak aralarındaki ihtilaflar nedeniyle alternatif bir aday çıkaramıyorlar. Kaldı ki Nasr Koalisyonu ve Ulusal Hikmet Hareketi de reddettiğini ifade etmedi, yalnızca Zurfi'nin Cumhurbaşkanı tarafından seçilme şekli ve mekanizması hususundaki çekincelerini dile getirdi. Ayrıca söz konusu koalisyonlara bağlı milletvekilleri, reddetme kararı alan liderleri gibi tavır alacak diye bir kural yok” dedi. Öte yandan, Kürtlerin Zurfi'ye destek verip vermeyeceği merak edilirken, Kürt lider Mesut Barzani, Nevruz Bayramı dolayısıyla dün yaptığı konuşmada, şartlı destek mesajı verdi. Sünniler içinde de görünüşe göre, Zurfi'ye destek noktasında ortak bir pozisyon söz konusu değil. (AŞ)

Haşdi Şabi içinde hakimiyet kavgası: Sistani ve İran destekli milis gruplar karşı karşıya...

Iraklı Şiiilerin en üst dini mercii Ali es-Sistani'ye bağlı gruplar ile İran'a yakın Şii gruplar arasında meydana gelen ihtilaf ve anlaşmazlıklar, Süleymani ve Mühendis gibi karizmatik figürlerin varlığında neşet etme imkanı bulamıyor ve bastırılıyordu. Süleymani ve Mühendis'in ölümüyle birlikte daha önce hasır altı edilen bu ihtilaflar daha güçlü bir şekilde yeniden gün yüzüne çıktı. (AŞ)

Nasrallah: Fahuri ABD'nin baskısıyla serbest kaldı... Hizbullah Genel Sekreteri Hassan Nasrallah, İsrail adına ajanlık yapmakla suçlanan Lübnanlı eski asker Amir Fahuri'nin Beyrut'taki ABD Büyükelçiliği'nden askeri bir helikopter ile alınarak ABD'ye götürülmesi konusunda yeni hükümetin bir sorumluluğu olmadığını ve Fahuri'nin ABD'nin baskısıyla serbest kaldığını söyledi. (AŞ)

LUO, paralı askerlerin öldürüldüğünü açıkladı... Mareşal Halife Hafter önderliğindeki Libya Ulusal Ordusu (LUO) geçen çarşamba akşamı geç saatlerde başkent Trablus'taki mevziilerinin hedef alınması sonucunda Fayiz es-Serrac başkanlığındaki Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne (UMH) bağlı bazı Suriyeli paralı askerlerin, liderlerin ve terör unsurlarının öldürüldüğünü duyurdu. LUO, ölenlerin sayısına ilişkin sayı vermedi. Ordunun savaş medya bölümü tarafından yayınlanan bildiride, topçu saldırılarının ‘milis gruplar ile DEAŞ'a bağlı unsurların çok sayıda liderinin öldürüldüğünü’ bildirdi. (AŞ)

Savaşı durdurma çağrılarına rağmen Libya'da çatışmalar tırmanıyor... Libya'nın başkenti Trablus'ta, 20 Mart'ta Mareşal Halife Hafter önderliğindeki Libya Ulusal Ordusu (LUO) ve Fayiz es-Serrac başkanlığındaki Ulusal Mutabakat Hükümeti (UMH) arasındaki çatışmalar, Birleşmiş Milletler (BM) misyonunun koronavirüs (Kovid- 19) tehlikesiyle mücadele etmek için insani ateşkes çağrılarına rağmen tırmanış gösterdi. Askeri kaynaklar ve yerel halk, başta ağır silahlar olmak üzere farklı silah türleriyle, Trablus'un farklı eksenlerinde şiddetli çatışmaların patlak verdiğini söyledi. Ancak şehrin güneyindeki Ayn Zara bölgesinde, diğer alanlara nazaran daha yoğun saldırılar yaşandı. 4 Nisan'dan bu yana LUO güçleri, silahlı milislerin savunma mekanizmalarına nüfuz etmeyi hedefliyor. (AŞ)

Mavi-Beyaz İttifakı, Gantz başbakanlığında bir hükümette ısrarcı... General Benny Gantz liderliğindeki Mavi-Beyaz İttifakı, Likud Partisi ve lideri Binyamin Netanyahu'ya karşı atağa geçti. Mavi-Beyaz İttifakı'ndan yapılan açıklamada, Likud Partisi tarafından askıya alınan İsrail parlamentosu (Knesset) kapalı kaldığı sürece ne Gantz başbakanlığında ne de Netanyahu'nun söylendiği gibi bir hükümetin kurulmayacağını, aynı şekilde ne hükümetin ne de herhangi bir anlaşmanın olmayacağını vurgulandı. Parti yönetimi yaptığı açıklamada, "Gantz liderliğindeki bir ulusal birlik hükümeti kurmak için çalışacaklarını" söyledi. Mavi-Beyaz İttifakı; Gelecek var (Yeş Atid), İsrail Direniyor (Hosen L'Yisrael) ve Telem Partisi'nden oluşuyor. (AŞ)

Ruhani'den çağrı: ABD tarihine daha fazla kara sayfa eklenmesin... İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, ABD yönetiminin uyguladığı yaptırımların ülkesinin yeni tip koronavirüsle (Kovid-19) mücadelesine engel olduğunu ve vatandaşlarının hayatını kaybetmesine yol açtığını belirterek, Amerikan halkına hitaben "ABD tarihine daha fazla kara sayfa eklenmesine izin vermeyin." ifadesini kullandı. (AŞ)

Zarif: Pompeo'nun yardım önerisi sahtekarlıktı... Brezilya medyasından bir gazeteyle konuşan İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, ABD'nin uyguladığı tedavi terörü, koronavirüs pandemisiyle mücadeleyi ciddi bir şekilde engellediğini belirtti. Zarif, bundan başka Avrupalı firmalar da ABD tehditleri yüzünden İran'a tıbbi teçhizat satmaktan kaçındığını vurguladı. Zarif, ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo'nun İran'a yardım önerisini nifak ve sahtekarlık niteledi. (KT)

Hamenei: Amerikalı yetkililer yalancı, sahtekar ve teröristtir... İran lideri Ali Hamenei Nevruz bayramı dolayısıyla haber kanalından canlı yayında İran milletine hitap etti. Hamenei, "Bugün bizim en habis düşmanımız Amerika'dır. Amerikalı yetkililer yalancı utanmaz, sahtekar, zalim, acımasız ve teröristtir. Korona virüsü Amerika biyolojik silah olarak kullandı. Amerikalıların ürettiği ilaç hastalığa yol açabilir. Düşmana karşı sabretmek hiç bir şey yapmamak değildi" dedi. (KT)

TÜRKİYE

Sağlık Bakanlığı'ndan son 3 günün hasta ve can kaybı sayıları...

- 20 Mart Cuma Akşamı: Hasta sayısı 670, can kaybı 9
- 21 Mart Cumartesi Akşamı: Hasta sayısı 947, can kaybı 21
- 22 Mart Pazar Akşamı: Hasta sayısı 1236, can kaybı 30 (KÜ)
-

THY 5 nokta hariç tüm yurt dışı seferlerini durduruyor... Türk Hava Yolları (THY) koronavirüs salgınından dolayı Hong Kong, Moskova, Addis Ababa, New York ve Washington dışındaki tüm yurt dışı seferlerini durdurma kararı aldı. THY, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti seferleri içinse, "Ercan Havalimanı seferlerimiz için kısmi düzenlemeler yapılmış olup, 19 Mart 2020 itibarıyla 17 Nisan 2020'ye kadar sefer sayısı azaltılmıştır." açıklamasını yaptı. (KÜ)

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Mahmud Abbas ile görüştü... Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas ile bir telefon görüşmesi gerçekleştirdi. İkili ilişkiler ve bölgesel meselelerin ele alındığı görüşmede Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin Filistin'e desteğinin korona virüsle mücadele konusunda da devam edeceğini ifade etti. (KÜ)

Sınır hattına obüs, tank ve komando sevkıyatı... Türkiye'nin çeşitli birliklerinden Suriye sınır hattına gönderilen obüs, tank ve komandoların bulunduğu yaklaşık 60 araçlık askeri konvoy, Kırıkhan ilçesinden geniş güvenlik önlemleri altında geçerek Suriye sınır hattına geçiş yaptı. (KÜ)

AVRUPA

Avrupa'da hangi ülkeler koronavirüs sebebiyle karantina ve sokağa çıkma yasağı uyguluyor? Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) koronavirüs salgınının yeni merkezinin Avrupa olduğunu açıklamasının ardından başta İtalya, Fransa ve İspanya kısmi karantina uygularken, Avrupa Birliği (AB) üyesi birçok ülke de Covid-19 ile ilgili geniş çaplı önlemler aldı. Avrupa'daki ölümlerin yüzde 70'i İtalya'da gerçekleşirken bu ülkedeki ölü sayısı şu anda Çin'i geçmiş durumda. Geçtiğimiz çarşamba günü Belçika'nın hava ve kara yoluyla ülkeye giriş ve çıkışları askıya alması sonrası toplam 4 AB ülkesi kısmi karantinaya başlamış oldu. Belçika'da hükümetin aldığı kararla ülkede 5 Nisan'a kadar kısmi sokağa çıkma yasağı uygulanacak. Vatandaşlar market alışverişi, işe gitme, fırın, eczane, sağlık kuruluşlarına gitme ya da ihtiyaç sahiplerini ziyaret gibi nedenlerle evlerinden dışarı çıkabilecek. Bunun yanında spor yapmak isteyenlerin de sokağa çıkmasına izin veriliyor. Fransa'da da uygulanan kısmi sokağa çıkma yasağı Belçika'daki ile hemen hemen aynı. Fransa'da spor yapmak için sokağa çıkılabiliyor ancak tek başına yapmak koşuluyla. Başbakan Edouard Philippe bunun yanında vatandaşların cenaze törenlerine katılmaması, arkadaş, akraba ve komşuların evinde de toplanmaması gerektiği konusunda uyarıda bulundu. Hükümet ayrıca evden uzak bir yere gitmek isteyenler için bir form taslağı hazırlayarak birçok internet sitesinde yayımladı. Yasağın ilk üç gününde polisin aldığı bazı sert önlemler tepki çekerken, gereksiz yere dışarı çıkanlara 135 euro para cezası uygulanacağı açıklandı. Koronavirüs sebepli ölümlerin dünyada en çok yaşandığı ülke olan İtalya, karantina ilan eden ilk Avrupa ülkesi oldu. İlk başlarda vakaların çok görüldüğü kuzeydeki Lombardiya bölgesinde alınan karantina kararı geçen hafta tüm ülkeye uygulanmaya başlamıştı. Evlerinde kalan vatandaşlar market ya da eczanelere gidebiliyor ancak çok sıkı şartlar altında. Gereksiz sokaklara çıkmayı engellemek için birçok cadde ve sokakta polisler görev yapıyor. İrlanda Cumhuriyeti'nin önümüzdeki perşembe günü sokağa çıkma ve yurt dışına giriş ve çıkış yasağını kabul etmesi bekleniyor. İngiltere'de henüz virüs salgını sebebiyle sokağa çıkma yasağı ilan edilmedi ancak hükümetin yakın zamanda bununla ilgili bir adım atması bekleniyor. Devlet yetkilileri vatandaşlara, sokağa gereksiz yere çıkmamaları konusunda tavsiyede bulunurken başkent Londra'da 40 metro istasyonu kapatıldı. Ülkede, kamu hizmeti vermesi amacıyla 10 bin askeri personel görevlendirilirken, Başbakan Boris Johnson lokanta, kafe ve eğlence merkezlerinin akşam saatlerinde kapatılması kararı aldı. Almanya da, kısmi sokağa çıkma yasağı uygulayan Avrupa ülkeleri arasında. Lokanta, kafe ve benzer yerlerin kapalı kalması kararını alan Berlin

hükümeti, vatandaşların market alışverişi için sokağa çıkması izin veriyor. Savunma Bakanı Annegret Kramp-Karrenbauer geçtiğimiz perşembe günü toplamda 2 bin 200 sağlık personelinin koronavirüs vakalarının sıkça görüldüğü yerlere aktarıldığını kaydetti. Ülkede vaka sayısının çokluğuna rağmen ölü sayısının diğer Avrupa ülkelerine göre çok daha az seyretmesi, ülkedeki sağlık sisteminin de ne kadar iyi işlediğini gözler önüne serdi. Almanya'da bugüne kadar yaklaşık 22 bin koronavirüs vakası görülürken, can kaybıysa 75 olarak kayıtlara geçti. (MHK)

Almanya Başbakanı Angela Merkel, doktorlarından birinde koronavirüs çıkması üzerine kendini evinde karantinaya aldı... Angela Merkel'e müdahale eden doktorun Covid-19 testinin pozitif çıkması sonucu Alman Başbakan kendini karantinaya aldı. Almanya'da Başbakan Angela Merkel kendisini 2 hafta karantinaya aldığını açıklarken; koronavirüsle mücadele kapsamında ülkede ikiden fazla kişinin bir araya gelmesi de yasaklandı. 65 yaşındaki Şansölye, Covid 19 salgınında risk grubunda yer alıyor. (MHK)

"Hastanelerde yatan Covid-19 hastalarının yarısı Türk"... Genk şehrinin eski Belediye Başkan Yardımcısı Ali Çağlar, sosyal medyadan yayınladığı bir video ile Belçika'da yaşayan Türk vatandaşlarına seslendi. Genk ve yakınındaki Hasselt şehri hastanelerinde yatan COVID-19 hastalarının neredeyse yarısının Türk olduğunu söyleyen Çağlar, yetkililerin ikazlarının dinlenmesi konusunda uyarı yaptı. (MHK)

Çekya, Çin'in İtalya'ya gönderdiği maske ve sağlık malzemelerine 'bilmeden' el koydu... İddialara göre Çin'in İtalya'ya yolladığı binlerce yüz maskesi ve solunum cihazlarına Çek polisi 'bilerek' el koydu. Çek bir araştırmacının ortaya çıkardığı olay, Asya'dan Avrupa'ya gönderilen yardımların Çekya'da suç çeteleri tarafından çalınmasıyla başladı. Çek makamlarının açıklamasına göre ise, maske gibi sağlık malzemelerini fahiş fiyata kara borsada satmaya hazırlananlara polis baskın düzenledi. Lovosice bölgesinde yapılan operasyonda içinde yüz binlerce maske ve respirator bulunan kolilere el konuldu. Ele geçirilen 700 bin parçadan yaklaşık 100 bini Pekin'den İtalya'ya gönderilen maske ve solunum cihazıydı. Daha sonra bu malzemeler kullanılmak üzere ülke geneline dağıtıldı. Yetkililer ele geçirilen çalıntı malzemeler arasında Çin'den gelen yardımların olduğunun fark edilmediğini savundu. Ancak La Repubblica'nın haberine göre kolilerin üzerinde açıkça görülen 'Çin'den İtalya'ya insani yardım' yazılı etiketler 'Çekya yardım malzemelerine el koydu' iddialarını doğruladı. (MHK)

Koronavirüs vakalarında en çok can kaybının yaşandığı 65 yaş üstü nüfusun Türkiye'de oranı kaç? Avrupa'da durum ne? Yeni tip koronavirüs Covid-19 yaşlılar için daha büyük tehlike. Virüsten dolayı hayatını kaybedenlerin büyük oranı 65 yaş üzerindeki kişiler. Türkiye'de ise 10 kişiden biri 65 yaş ve üzerinde. Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde ise bu oran ortalama yüzde 20. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre yaşlı nüfus olarak kabul edilen 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus 2019 yılında 7 milyon 550 bin 727 kişi oldu. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise yüzde 9,1. Yaşlı nüfus oranı 2014 yılında iken yüzde 8 idi. Yaşlı nüfus sayısı son 5 yılda yüzde 22 arttı. Yaşlı nüfusun 2019 yılında yüzde 44'ünü erkekler, yüzde 56'sını ise kadınlar oluşturdu. AB İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) 2019 yılı verilerine göre Türkiye yaşlı nüfus oranının en düşük olduğu ülkelerin başında geliyor. Türkiye yaşlı nüfus oranına bakıldığında Avrupa'daki 41 ülke içinde 40. sırada. En az yaşlı nüfusa sahip ülke ise Azerbaycan. 28 AB ülkesinin 65 ve daha yukarı yaştaki nüfus oranı yüzde 20. Bu oran Azerbaycan'da yüzde 6,8 iken Türkiye'de 8,8. Yüzde 10'un altında başka ülke yok. Sondan üçüncü sırada ise yüzde 11,9 ile Ermenistan var.

Fransa'da 600'den fazla doktor, başbakanı ve eski sağlık bakanını "devlet yalanı" söylemekle suçladı... Fransa'da yeni tip koronavirüs (Covid-19) salgınının yol açtığı sağlık krizi yönetiminde "devlet yalanı" söyledikleri iddiasıyla Başbakan Edouard Philippe ve eski Sağlık Bakanı Agnes Buzyn hakkında suç duyurusunda bulunuldu. Fransız basınında yer alan haberlere göre 600'den fazla doktor, salgının yol açtığı krizin yönetiminde "devlet yalanı" söyledikleri gerekçesiyle Philippe ve Buzyn hakkında Paris'teki Adalet Divanı'na suç duyurusunda bulundu. Doktorlar, Philippe ve Paris Belediye Başkanlığı seçimine aday olabilmek için görevinden geçen ay istifa eden Buzyn'i salgın ile ilgili "tehlikeyi" bildikleri halde zamanında gerekli önlemleri almamakla suçladı. Doktorların avukatı Fabrice DiVizio, gazetecilere yaptığı açıklamada, hükümetin, "Fransızlardan gizlediği bilgilerin ortaya çıkarılması" için soruşturmanın açılması gerektiğini söyledi. Şikayette bulunan doktorlara göre, hükümetin, Dünya Sağlık Örgütü'nün 30 Ocak'taki uyarısından hemen sonra gerekli olan tıbbi malzeme stoku ve yeterince miktarda test kiti oluşturmak için hareket geçmeliydi. (MHK)

Macron: İran Fransız bir vatandaşı serbest bıraktı... Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron İran yönetimi Fransız bir tutukluyu serbest bıraktığını açıkladı. İran milli güvenliğine karşı uygulamada bulunma suçundan beş yıl hapis cezasına çarptırılan Ronald Gabriel Marşal

adlı Fransız uyruklu mahkum cezasının bir bölümünü geçirdikten sonra af kapsamında serbest bırakılarak Fransa'nın Tahran Büyükelçiliğine teslim edildi. Bu arada İran vatandaşı Celal Ruhullahnejad da Fransa yönetiminin kararı ile serbest bırakılarak yurda döndüğü bildirildi. (KT)

ABD

ABD'de Tulsi Gabbard da başkanlık yarışından çekildi, Biden'a destek verdi... Temsilciler Meclisi üyesi Tulsi Gabbard, Twitter hesabından bir açıklama yaparak Demokrat Parti başkan adaylığı yarışından resmen çekildiğini duyurdu. Hawaii'yi temsil eden Gabbard, "Bugün seçim kampanyama son veriyorum ve Başkan Yardımcısı Joe Biden'a bu ülkeyi bir araya getirme mücadelesinde tam destek veriyorum" dedi. (YÇ)

Trump, koronanın üstünü çizip 'Çin virüsü' yazdı... The Washington Post fotoğrafçısı Jabin Botsford tarafından perşembe öğleden sonra Twitter'da paylaşılan bir fotoğrafta, ABD başkanının koronavirüs olarak da bilinen virüse ilişkin aynı gün Beyaz Saray'da düzenlediği basın brifingindeki açılış konuşmasının notları görülüyordu. Trump "korona" kısmının üstünü çizmiş ve üstüne kendisinin de kullandığı bilinen kalın siyah keçeli kalemle "Çin" yazmıştı. (YÇ)

En hızlı süper bilgisayar, koronavirüsü durdurabilecek 77 kimyasal saptadı... IBM2in ABD Enerji Bakanlığı için sivil amaçlı bilimsel araştırmalar için geliştirdiği dünyanın en hızlı süper bilgisayarı Summit, koronavirüsün konakladığı hücreleri enfekte etmesini hangi ilaç bileşenlerinin etkin şekilde durdurabileceğini analiz etmek için binlerce simülasyon yürüttü ve virüsün yayılmasını önleyebilecek 77 kimyasal saptadı. Bunun aşı geliştirme çalışmaları açısından çok önemli olduğu belirtildi. (YÇ)

ABD ve Meksika sınırı koronavirüs nedeniyle kapatılıyor... ABD Başkanı Donald Trump, Kovid-19 ile Mücadele Görev Gücü ile Beyaz Saray'da basın toplantısı düzenledi. Geçen hafta Kanada ile sınırları zaruri olmayan geçişlere kapattıklarını anımsatan Trump, bu konuda Meksika ile de çalıştıklarını belirtti. Donald Trump, iki ülkenin sınırlarını mecburi olmayan geçişlere kapatacaklarını kaydederek, "Meksika bizim güney sınırlarımızı korumak için adımlar atıyor. Avrupa ile uçuşları da askıya alıyor." değerlendirmesinde bulundu. ABD Dışişleri

Bakanı Mike Pompeo da “ABD ve Meksika'nın ortak sınırlarını, zaruri olmayan geçişlere kapatma kararı aldığını duyurmak istiyorum.” dedi.(YÇ)

ABD ilk hipersonik silahını test etti... ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon), Amerikan ordusunun Hawaii'de başarılı bir hipersonik füze testi gerçekleştirdiğini açıkladı. Testin, Hawaii adalarından Kauai'deki Pasifik Füze Atış Alanı'nda yapıldığı belirtilen ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) açıklamasında, “*ABD Donanması ve ABD Kara Kuvvetleri Yaygın Hipersonik Süzülme Kabiliyetli Aracı (C-HGB) hedef noktasına hipersonik hızda uçuşma testini başarılı bir şekilde gerçekleştirdi*” ifadeleri kullanıldı. (YÇ)

ABD Hava Kuvvetleri'ne bağlı iki görevlide koronavirüs tespit edildi... ABD Hava Kuvvetleri, geçen günlerde ve haftalarda Pentagon binasını ziyaret eden bir pilot ve bir askeri personeline yapılan yeni tip koronavirüs (Covid-19) testinin pozitif çıktığını açıkladı.(YÇ)

Kaliforniya Valisi: 8 hafta içinde nüfusumuzun yüzde 56'sının koronavirüsten etkileneceğini öngörüyoruz... ABD'nin Kaliforniya Valisi Gavin Newsom, ABD basınına yaptığı açıklamada, Kaliforniya'da, 8 hafta içinde 25,5 milyonluk nüfusun yüzde 56'sına yeni tip koronavirüs (Covid-19) bulaşabileceğini öngördüklerini ve bu konuda Trump yönetiminden destek istediklerini belirtti. (YÇ)

ABD Büyükelçisi: 'İdlib'de Ateşkes Kalıcı Hale Getirilmeli'... ABD'nin Ankara Büyükelçisi David Satterfield, Türkiye'nin Perşembe günü İdlib'de “radikal gruplarca” yapıldığı açıklanan saldırı nedeniyle 2 can kaybı yaşaması üzerine Cuma günü Twitter'dan yaptığı açıklamada, ateşkesin kalıcı hale getirilmesinin zorunluluk olduğunu ifade etti ve “5 Mart'ta Moskova'da kabul edilen ateşkesin istikrarlı ve kalıcı hale gelmesi adına mümkün olan her şeyin şu anda yapılması bir zorunluluktur” ifadesini kullandı.(YÇ)

ABD kuvvetlerinin Afganistan'dan çekilmesine koronavirüs engeli... ABD ve Avrupalı yetkililer, Afganistan'daki Kararlı Destek Misiyonu Komutanı Orgeneral Austin Scott Miller'in hem ABD kuvvetleri ve koalisyon güçlerinin Afganistan'a girmesini hem de önümüzdeki ay çekilmesi beklenen bazı kuvvetlerin ayrılmasını engelleme kararı aldığını bildirdi. Mevcut planların ölümcül koronavirüsün son günlerde Afganistan'da yayılmasından duyulan korkuları yansıttığı ve ABD kuvvetlerini salgından korumayı amaçladığı belirtildi. ABD'li yetkililer,

barış anlaşmasının ardından Afganistan'dan geri çekilmenin planlandığı gibi gitmesi konusunda ısrar ederken Avrupalı diplomatlar ise Afganistan'daki siyasi belirsizliğin ABD'nin asker çekme planını gerçekleştirmesini zorlayacağını düşünüyor. (YÇ)

IMF Strateji Direktörü'nden açıklama... IMF'nin websitesinde yayımlanan ses dosyasında, Strateji, Politika ve İnceleme Bölümü Direktörü Martin Mühleisen, küresel ekonominin koronavirüsten oldukça vahim etkileneceği, ancak pandeminin yayılma döneminin uzun sürecek olması ve istihdam oranlarının yüksekliği sayesinde ilk şoku savuşturacağı öngörüsünde bulundu. *'Halihazırda hükümetlerin ve bankaların piyasaları likidite sağlayarak işler durumda tutmak için daha önce görülmemiş önlemler aldığını'* söyleyen Alman strateji direktörü, adımların uluslararası koordinasyonla atılması gerektiğini belirtti. (YÇ)

Trump'tan Kuzey Kore lideri Kim'e mektup... Yonhap ajansının, Kuzey Kore resmi ajansı KCNA'ya dayandırdığı habere göre, ABD Başkanı Donald Trump'ın, Kuzey Kore lideri Kim Jong-un'a mektup göndererek yeni tip koronavirüs (Kovid-19) ile mücadelede iş birliği teklif ettiği bildirildi. Trump, Kim'in, halkını korona virüs tehdidinden korumak için gösterdiği çabalardan etkilendiğini ve işbirliği konusunda hazır olduklarını ifade etti. Üst düzey bir Beyaz Saray yetkilisi de Trump'ın Kim'e mektup gönderdiğini doğruladı. Haberde, mektubun liderler arasındaki kararlı ilişkinin güzel bir örneği olduğu ancak bunun iki ülke ilişkileri açısından olumlu yorumlanmasında acele edilmemesi gerektiği ifade edildi. (YÇ)

ABD'de 45 Dakikada Sonuç Veren Test Onaylandı... Corona virüsü salgınıyla mücadele kapsamında özel şirketler tarafından üretilen test kitlerinin kullanılması da gündemdeydi. Bu kapsamda Amerika Gıda ve İlaç Dairesi FDA, California'daki Cepheid adlı ABD'li bir firma tarafından geliştirilen ve 45 dakika içinde sonuç veren hastalardan alınacak balgam örnekleriyle yapılan testin kullanımına onay verdi. (YÇ)

Ford, General Motors ve Tesla, koronavirüs için tıbbi ventilatör üretecek... Önceki gün Beyaz Saray'daki basın toplantısında ihtiyaç duyulan bazı tıbbi ürünler için otomobil firmalarının üretime geçeceğini açıklayan ABD Başkanı Donald Trump, Ford, General Motors ve Tesla'nın yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında gerekli olan ventilatör ve diğer ekipmanı üreteceğini açıkladı. (YÇ)

ABD ordusu New York'ta sokağa indi... ABD eyaletleri içinde koronavirüsten en fazla etkilenen eyalet New York oldu. ABD'nin New York eyaletinde Amerikan Ordusunun Ulusal Muhafız birlikleri, koronavirüs salgınıyla mücadele kapsamında otelleri, kolej yurtlarını ve spor sahalarını yoğun bakım ünitesine benzer tıbbi tesislere dönüştürmek için sokağa indi. ABD Ordusu Mühendis Birliği, otellerde bulunan 10 bin civarında odayı yoğun bakım ünitesine dönüştürmeyi planlıyor. ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon), sosyal medyada yayılan 'tank sevkiyatı' görüntülerinin, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ile ilgisinin bulunmadığını, bunların ordu için üretilen yeni araçların sevkiyatı olduğunu belirtti. (YÇ)

ABD Senatosu'nda ilk vaka... ABD Senatosundaki önemli isimlerden Cumhuriyetçi RandPaul'e ait Twitter hesabından yapılan açıklamada, senatörün tedbir amaçlı yaptırdığı Kovid-19 testinin pozitif çıktığı bildirildi. Yapılan açıklamada Paul'ün son dönemde hasta herhangi biriyle doğrudan temasının olduğunu hatırlamadığı belirtildi. (YÇ)

Trump, Washington ve New York'ta koronavirüs sebebiyle 'büyük felaket' ilan edilmesini talebine onay verdi... ABD Başkanı Donald Trump, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının en yoğun görüldüğü New York, Washington ve Kaliforniya eyaletlerinde toplumsal olay ve doğal afet durumlarında yarı zamanlı görev yapan ulusal muhafızların aktivite edildiğini duyurdu. Federal Acil Durum Yönetimi Ajansı (FEMA) Başkanı Peter Gayno da yaptığı açıklamada, ulusal muhafızların görevlendirilmesinin bir sıkıyönetim ilanı olmadığını, muhafızların eyalet valilerinin yönetiminde olacağını belirtti. Koronavirüs vakalarının her gün arttığı New York'ta ise New York Polis Departmanı (NYPD) Komiseri DermotShea, 70'inin üniformalı polis, 28'inin ise sivil çalışan olan 98 kişide Covid-10'a rastlandığını belirtti. (YÇ)

Brezilya'da koronavirüs nedeniyle "felaket durumu" ilan edildi... Brezilya'da, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle "felaket durumu" ilan edildi. ResmiGazete'de de yayımlanan kararname, ülkede kamu harcamalarının artırılmasına ve yıllık belirlenen bütçe açığının aşılmasına müsaade ediyor. Kararnamenin uygulanması amacıyla, virüsün yayılmasına karşı alınacak tedbirlerin bütçesinin denetlenmesi için 6 senatör ve 6 milletvekilinden oluşan bir komite oluşturulacak. Nüfusu 210 milyona yaklaşan Güney Amerika ülkesi Brezilya'da 750 kişide tespit edilen Kovid-19 nedeniyle 11 kişi hayatını kaybetmişti. (YÇ)

Koronavirüs Bolivya'da seçim ertelekti... Bolivya Yüksek Seçim Mahkemesi (TSE) Başkanı Salvador Romero, düzenlediği basın toplantısında, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tedbirleri nedeniyle genel seçimin ertelendiğini, yeni seçim tarihinin ülkenin siyasi kesimleriyle anlaşmalı olarak belirleneceğini duyurdu. (YÇ)

RUSYA

Rusya, Halep-Lazkiye karayolunda Türkiye ile yaptığı devriyelerden memnun... Rusya Savunma Bakanlığı, Suriye'de rejim kontrolü dışındaki bölgelerde yapılan devriyeler hakkında bilgi verirken, Halep-Lazkiye karayolunda Türkiye ile yaptığı ortak devriye faaliyetlerinden memnun olduğunu açıkladı. Rusya Savunma Bakanlığı Askeri Polis kuvvetleri yetkililerinden Anatoly Çali, açıklamasında, Suriye'de Halep-Haseke yolu olarak da bilinen M4 otoyolundaki ilk devriyeler sırasında herhangi bir sorunla karşılaşmadıklarını belirtti. Çali, devriyeler sırasında Rus askerlerinin bölge halkıyla görüştüğü ve insani yardım için gerekli malzemelerin listesini oluşturduğunu söyledi. Çali, karadan yapılan devriyelerde Rusya askeri polislerinin 'Tayfun' tipi zırhlı araçların, havadan yapılan devriyelerde de Mi-8 ve Mi-35 tipi helikopterlerin kullanıldığını ifade etti. (AŞ)

Putin ve Esad, 5 Mart'ta yapılan Rus-Türk anlaşmasını konuştu... Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'la telefon görüşmesi yapıldığı belirtildi. Kremlin'den yapılan açıklamaya göre taraflar, Putin ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 5 Mart'ta Moskova'da gerçekleşen görüşme sonucunda imzaladıkları İdlib gerilimi azaltma bölgesinde istikrarın sağlanmasına yönelik ek protokol bağlamında Suriye'deki durumu istişare etti.(SSS)

Rusya, 13 ülkeye koronavirüs testi gönderdi... Rusya İnsan Sağlığı ve Tüketiciyi Koruma Kurumu (Rospotrebnadzor) İran ve Kuzey Kore'nin de aralarında bulunduğu 13 ülkeye, 100 binden fazla koronavirüs testi gönderdiklerini duyurdu. Rospotrebnadzor'un açıklamasına göre, Vektor Devlet Viroloji ve Biyoteknoloji Araştırma Merkezi'nin geliştirdiği 100 binden fazla Kovid-19 testini 13 ülkeye gönderdi.(SSS)

Rusya'da koronavirüse karşı geliştirilen 6 aşı test ediliyor... Rusya Başbakanı Mihail Mişustin, Rus bilim insanlarının koronavirüse karşı geliştirilen 6 aşığı test ettiklerini, testlerin yakın zamanda tamamlanarak aşılarda güvenli ve etkili olup olmadığının teyit edilmesini umduklarını ifade etti. Koronavirüsün yayılmasını önlemeye yönelik bir hükümet toplantısında konuşan Mişustin, Rusya hükümetinin başlıca amacının tedbir olarak virüsün kitlesel şekilde yayılmasını önlemek olduğunu vurguladı.(SSS)

Rusya: ABD siyasi hesaplar yerine uzlaşmaya odaklanmalı, İran'a yaptırımları kaldırmalı... Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Ryabkov, enerji piyasalarındaki dalgalanmalar ve koronavirüs salgını gerçekleştiği bir ortamda, ABD'nin siyasi hesaplar yerine uzlaşmaya odaklanması gerektiğini belirtti. Ryabkov, Washington'a salgının en çok hissedildiği ülkelerden olan İran'a yaptırımlara son verme çağrısı yaptı. Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın aktardığına göre Ryabkov, Washington'dan gelen, Rusya'nın 'enerji konusunu silah olarak kullandığı' iddialarına yanıt verdi. Ryabkov, "Bu iddiaları ilk kez duymuyoruz. Washington'daki partnerlerimizin gelecekte de bu iddia üzerinden spekülasyon yürüteceğine şüphemiz yok" dedi.(SSS)

Koronavirüs salgınıyla bağlantılı olarak, Rusya'daki yabancılar vize sürelerini uzatabilecek... Rusya Dışişleri Bakanlığı, koronavirüs salgını nedeniyle ülkedeki yabancı vatandaşlarının vizelerini uzatabileceğini duyurdu. Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın açıklamasına göre, koronavirüsle ilgili durum nedeniyle ülkedeki yabancılar vizelerini ziyaret sebebi fark etmeksizin uzatabilecek. Vize muafiyeti olan yabancılar ise ülkede kalma sürelerini uzatma imkanına sahip olacak. Yabancıların vizelerini uzatmak için Rusya İçişleri Bakanlığı'nın herhangi bir ofisine başvurmaları gerekiyor. Çalışma izni başvurularının alınmaya devam edileceği de verilen bilgiler arasında.(SSS)

Rusya, koronavirüsü yenmesi için İtalya'ya askeri virologlarını gönderiyor... Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, koronavirüs salgınıyla mücadelesinde İtalya'ya yardımcı olmak adına bu ülkeye gönderilecek yardımlar için uçak ve ekipler hazırlanması talimatını verdi. Söz konusu talimatı Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in isteği üzerine verdiği belirtiliyor. Askeri uçaklarla İtalya'ya 22 Mart itibarıyla askeri virolog ve doktorların yanı sıra tıbbi ekipman ve geniş alanları virüsten arındırmak için dezenfektan gönderilmesi planlanıyor.(SSS)

Aeroflot, Kovid-19 pandemisi yüzünden 7 ülkeye daha uçmama kararı aldı... Rus havayolu şirketi Aeroflot, dünyanın pek çok yerinde ölümlere yol açan Kovid-19 pandemisi nedeniyle birkaç ülkeye daha uçuşlarını durduracağı açıklamasını yaptı. Aeroflot, Hindistan, Azerbaycan, Yunanistan, İsveç, Finlandiya, Bulgaristan ve Hırvatistan'a da uçuşlarını durdurma kararı aldı. Açıklamasına göre havayolu şirketi Moskova'dan gerçekleştirdiği Yeni Delhi uçuşlarını 22-28 Mart, Helsinki (Finlandiya) uçuşlarını 23 Mart-2 Nisan, Stockholm (İsveç) uçuşlarını 23 Mart-17 Nisan, Bakü (Azerbaycan) uçuşlarını 29 Mart-30 Nisan, Zagreb (Hırvatistan) uçuşlarını 24 Mart-19 Nisan, Sofya (Bulgaristan) uçuşlarını 27 Mart-17 Nisan, Atina (Yunanistan) uçuşlarınıysa 24-18 Nisan tarihleri için durdurdu.(SSS)

Rusya'dan Türkiye uçuşlarını sınırlandırma kararı... Rus sivil havacılık ajansı Rosaviatsiya, Kovid-19 pandemisi nedeniyle Türkiye'ye yapılan uçuşlarda sınırlandırma kararı aldı. İstanbul'a yapılan tarifeli seferler dışındaki uçuşlar yarından itibaren geçici olarak durdurulacak. Rosaviatsiya, "23 Mart 00.00 itibarıyla sadece tarifeli Moskova-İstanbul seferleri yapılacak. Rusya vatandaşlarının (Türkiye'den) tahliyesinin tamamlanmasına dek, sadece Rusya vatandaşlarının taşınması koşuluyla charter uçuşlara da izin verilecek" açıklaması yaptı.(SSS)

Rusya tüm ülkelerle uçuşları sınırlandırıyor... Rus sivil havacılık ajansı Rosaviatsiya, yeni tip koronavis pandemisi nedeniyle 23 Mart'tan itibaren tüm ülkelerle uçuşların sınırlandırma kararının alındığını belirtti. (SSS)

Rusya'nın ilk koronavirüs yardım uçakları İtalya'ya doğru yola çıktı... Rusya Savunma Bakanlığı yetkilileri, İtalya'ya askeri virolog ve doktorlar ile tıbbi ekipman taşıyan iki Il-76 tipi uçağın başkent Moskova yakınlarındaki Çkalovskiyüssünden havalandığını söyledi. Uçağın, İtalya'nın başkenti Roma'ya 30 kilometre uzaklıkta olan bir askeri üsse inmesi bekleniyor. Rusya, Kovid-19 pandemisiyle mücadelesinde yardımcı olmak adına İtalya'ya toplamda 9 uçak gönderecek. Uçaklarla beraber ülkeye yaklaşık 100 Rus askeri virolog ve doktor gidecek. Rusya'nın söz konusu yardımları, Devlet Başkanı Vladimir Putin'in İtalyan Başbakan Giuseppe Conte'yle dün yaptığı telefon görüşmesini izliyor. (SSS)

ASYA-PASİFİK

Koronavirüsle mücadelenin örnek ülkesi Singapur'da ilk ölümler... Güneydoğu Asya ülkesi Singapur'da koronavirüs nedeniyle iki kişi hayatını kaybetti. Sağlık Bakanı Gan Kim Yong, yaşamını yitirenlerden birinin 75 yaşında Singapurlu bir kadın, diğerinin ise 64 yaşındaki bir Endonezya vatandaşı olduğunu ifade etti. Singapur genelinde şimdiye kadar 385 Kovid-19 vakası görüldü. (SSS)

Hindistan'da koronavirüs göçü: Onbinlerce kişi trenlere akın etti... Dünyanın en kalabalık nüfuslu ikinci ülkesi olan Hindistan'da koronavirüsle mücadele kapsamında bugünden itibaren geçerli olacak 'gönüllü sokağa çıkma yasağı' çerçevesinde alınacak tedbirler sıkılaştırılıyor. Maharashtra eyaletinde binlerce kişi, sokağa çıkma yasağı devreye girmeden eyaleti terk etmek için tren istasyonlarına akın etti. Hindistan Başbakanı Narendra Modi, koronavirüs tedbirleri kapsamında 22 Mart'tan itibaren ülke çapında 'gönüllü sokağa çıkma yasağı' uygulanacağını bildirdi. Buna göre, virüsün yayılmasını önlemek için Hindistan halkının evlerinden çıkmamaları teşvik edilecek, toplu taşıma askıya alınacak ve temel ihtiyaç malzemelerinin satıldığı mağazalar hariç tüm alışveriş mağazaları kapatılacak. (SSS)

Avustralya'da zorunlu olmayan tüm yurtiçi seyahatler kısıtlanıyor... Avustralya Başbakanı Scott Morrison, yeni tip koronavirüsün (Kovid-19) yayılmasını önlemek amacıyla, ülke içindeki zorunlu olmayan seyahatlerin iptal edilmesini istedi. Başbakan Morrison, Kovid-19'un yayılmasını durdurmaya yönelik kısıtlamaları ve ekonomik etkilerini azaltmak amacıyla alınan yeni önlemleri açıkladı. (SSS)

Kuzey Kore'den yeni güdümlü taktik füze denemesi... Kuzey Kore lideri Kim Jong-un'un, ülkenin savunma stratejisine 'çığır açan' değişiklikler katacak yeni güdümlü taktik füze denemesine katıldığı belirtildi. Kuzey Kore Devlet Haber Ajansı'ndan yapılan açıklamada, füze denemesinin amacının, ülke ordusunun envanterine katılan yeni sistemin taktik özelliklerini ve gücünü bir kez daha doğrulamak ve bunu ordu yönetimine sergilemek olduğu ifade edildi. Test atışların, farklı belirlenen uçuş yörüngeleri ve geliş açıları, hedefi denk getirme sıhhati ve başlık gücü dahil güdümlü füzelerin özelliklerini net bir şekilde ortaya koyduğu kaydedildi. (SSS)

KORONAVİRÜSTE SON DURUM

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ): Covid-19 genç yaşlı ayırt etmiyor, 50 yaşın altındakiler de risk altında... Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), yeni tip koronavirüsün (Covid-19) insanların yaşına bakmadığını ve gençlerin de risk altında olduğunu duyurarak kalabalık ortamlardan uzak durulması çağrısını yineledi. Cuma günü basın toplantısında gençlere seslenen DSÖ Başkanı Tedros Adhanom Ghebreyesus, gençlerin virüse görünmez olmadığını hatırlattı ve 50 yaşın altındakilerin de ciddi şekilde rahatsızlanabileceğini hatta hastalığın ölümlerine sonuçlanabileceğini söyledi. (AŞ)

Dünya genelinde koronavirüs salgını ile ilgili bugünkü gelişmeler:

- İtalya'da son 24 saatte 651 yakın kişi yaşamını yitirdi, can kaybı 5 bin 476
- Almanya ikiden fazla kişinin toplanmasını yasakladı
- Yunanistan'da sokağa çıkma yasağı ilan edildi
- Gazze'de ilk kez koronavirüs vakası görüldü
- Romanya'da ve Güney Kıbrıs'ta ilk ölüm: Birer kişi hayatını kaybetti
- Kerkük'te sokağa çıkma yasağı 5 gün uzatıldı
- Türkiye'de vaka sayısı bine yaklaştı, can kaybı 21: 65 yaş üstünün sokağa çıkması sınırlandırıldı
- Türk Hava Yolları 5 nokta hariç, yurt dışı seferlerini dondurma kararı aldı
- Emirates hava yolu şirketi tüm tarifeli seferleri askıya aldı
- İran'da salgında hayatını kaybedenlere 129 kişi daha eklendi, ölü sayısı bin 685 oldu
- Gürcistan'da OHAL ilan edildi
- Uluslararası Çalışma Örgütü: Küresel önlem alınmazsa işsiz kalabileceklerin sayısı 25 milyon